

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:

Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők. MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PENTEKEN.

Kulturális törekvéseink és a Történelmi Társulat.

Zombor, 1907. május 27.

Ismét csak a kulturális állapotainkat batorokodom avatatlan tollam hegyére venni és pedig — ha szabad ezt a mifelénk kissé ominózsá vált kifejezést használnom: — „kötelességszerűen“ lokális irányzattal. A helyi érdekek emlegetése ugyan hasonló kérdésekben alaposan banális dolog, édes magunk is nem egyebek lévén, mint — rész az egész helyett: a kövér földű Bácska egyik jelentékeny sarka szép Magyarország. Kulturális kérdéseinket fessegetve tehát: lehetetlen országos érdekeket is nem pedzeni. A mi szorgalmunk vagy lustaságunk az egyetemes művelődési jelenségeinknek messze kiáltó szimboluma is egyszersmind. Végre-valahára szeretném bebizonyítva látni — de ehhez aztán ne férjen ám semmi kétség! — azt, hogy művelt közönségünk valami egyéb szellemi táplálékknak is érzi a hiányát s nem elégitik ki pusztán a kabaret-estélyek efemer-értékű bohóságai, a kinematografikus mutatványok, vagy akár a gon-

dolatnélküli gondolatolvasók inkább boszantó, mint szórakoztató kóklerságai.

Eppen a közelmúlt napokban történt meg odafönn, az ország szívében az, hogy a fővárosnak ugynevezett előkelő körei — jelképiesen méltóztassék venni — majdnem hogy a pezsgőbe nem fullasztottak egy — lovat. Ha megfelelő szélességű tenyerekkel áldotta vagy verte volna meg a gondviselés azokat az előkelő férfiakat: ezt a lovat bizonyára mai napig is a tenyerükön hordoznák. Ez az egy vékony dongáju Bucefalus egy-két napra — lóvá tette az egész budapesti közéletet. Mert hát a jámbor ló érdemei egyenes arányban állottak gazdájának bőséges zsebeivel, melybe ilyen módon százezer-számra hullottak az ezüsthényű koronák. Beláttuk, hogy nemcsak háboruban hasznos dolog olykor a — futás, hanem békében is, különösen ami a lóverseny-teret illeti. A szerencsés gazda nem is mulasztotta el méltó háláját leróni jólábu lóva iránt: fényes és isten tudja, hány száz erős koronákba került lakomát rendezett annak tiszteletére. Folyt a pezsgő rogyásig, huzta a legelső banda vonó-

szakadtáig és dicsfényvel öveztek körül a lovat, melyből — azaz pardon: ki-ből — a Caligula idejében azóta már legalább is konzul lenne . . .

Van nekünk itt a Bácskában egy szerény kis Történelmi Társulatunk. Huszonöt kemény esztendő óta tisztelességgel és becsületesen futja eléje szabott pályájának göröngyös útját. Csak egy a hibája: nincsen neki amolyan háládatos gazdája, a nagyközön-ség. Ugyszólván ügyet se vet reá senki sem. Nem kis mértékben elfogódva gondolom el magamban, — miközben az angol nemzet kulturális törekvéseit és mozgalmait tanulmányozom, — hogy ha valamelyik angol Maecenás az ő illetékes grófságának székhelyét egy oly történelmi és régészeti gyűjtemény-nyel ajándékozna meg jó kedvében, aminő a mi Történelmi Társulatunk jelenlegi gyűjteménye: a hálás angolok nem tudnának hova lenni örömeikben, — azt a napot abban a szempillantás-ban valósággal nemzeti ünnepükké avatnák. Pedig hát, ismerjük el, az angolok az ilyesféle dclgokban ugyan ám el vannak kényeztetve.

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Félszáz évvel ezelőtt.

A napokban egy sárga boritékú tizenhatodret füzetecke került a kezembe. Ha a boritékja eredetileg fehér, akkor is megsárgulhatott volna a könyves szekrényben az alatt az idő alatt, mely megjelenése óta máig eltelt.

Sárga boritékján fekete nyomtatott betűk. Külseje magán hordozza annak a kornak bélyegét, melyben világot látott. Sárga fekete világ volt akkor Magyarország szerte, a legsötétebb abszolutizmus bilincseit uyögte a nemzet.

De amilyen komor hangulatot kelt a kis füzet külseje, annyira megbékítőleg hat az olvasó lelkére a foglalatja. Két eszme húzódik vörös fonálként végig a tartalmán: a bazaszeretet és a vallásosság eszméje. Értékes két kincs az elnyomatás legsötétebb korszakában, mikor zordon reménytelenség és néma kinszenvedés ülte meg a lelket s a fejek felett függő Damocles-kard bénította a kart meg az elmét. A végszózatban mint utolsó akkord együtt csendül meg a két eszme:

Az égi szent dicsőség s Hon szerelme
Adá e zsenge lantot a kezünkbe.

Az a körülmény pedig, hogy e két eszme azoknak lelkét hevítette, kik a természet rendje szerint hivatva voltak felváltani a munkában, a küzdelemben és a szenvedésben kifáradtakat, a nemzeti hajnalhasadásnak biztató záloga. Mi az események lezajlása után azt látjuk benne, de olybá vehette annak a kornak deresedő nemzedéke is.

Ezt az értékét nem rontja le, hogy az ötven év előtti ifjuság nyelve még egészen a neologia béklyóiban vergődik és hogy forma meg tartalom, kifejezés meg gondolat nem olvadnak teljes, tiszta összhangban egybe.

Már a címétől megrázkódik a mai egészségesebb nyelvérzék: „Tanodai emlényfüzér 1857.“ Ma ugy mondanók: iskolai emléklapok.

Szerkesztették pedig ez emléklapokat a pécsi fő t a n o d a nyolcadik osztályának hallgatói s nyomták ugyancsak Pécsen a lyceum nyomdájában 1857-ben.

A pécsi lyceum nyolcadik osztályában huszonkét növendék volt akkor, köztük Mendlik Ferenc, később neves professor, Mé-száros Ferdinand kalocsamegyei pap-

növendék, idővel a szegedi tankerület főigazgatója és Pertschy Ferenc kalocsamegyei papnövendék, most nyugalmazott főtörzsorvos Szentfűlöpön.

Az emléklapok szerkesztésében a nyolcadik osztályának munkatársa volt három hetedik osztályu tanuló, köztük Mayer Béla kalocsamegyei papnövendék, most nyugalomba vonult püspök Zomborban, és egy hatodik osztályu tanuló.

Ugy tudjuk, hogy a huszonhat növendék közül Pertschy Ferencen és Mayer Bélán kívül még csak egy-kettő van életben. Nem esoda, ötven év alatt az akkor tizennyolc husz éves ifjak közül sokan megérhettek az örökkévalóság számára.

A füzetben csak négy próza van, a többi vers. A négy próza mind fordítás. Az egyik Herderből: „Nem az iskolának, hanem az életnek;“ a másik olaszból: „a természetes irány“ s a harmadik Chateaubriand után: „A hazaszeretet ösztöne“, a negyedik eredeti értekezés a zenéről.

Az olasz fordítás Mayer Béla tollából ered. A kiválasztott részlet tartalma és stílusa rávall a széles látókörű, mély gondolkodásu

Vissza	
sz. sz.	gyorav.
	10.05
	6.37
	6.26
	5.54
	5.37
	5.21
	5.04
	4.49
	4.29

Vissza	
sz. v.	sz. v.
10.36	12.12
10.17	11.57
10.01	11.44
9.45	11.31
9.29	11.18
9.10	11.05
	10.35
	10.09
	9.51
	9.10
	8.51
	8.14
	7.53
	7.40
	6.03
	5.50

Vissza	
v. v.	v. v.
7.00	
5.52	
3.36	
1.10	
.47	
.25	
.58	
.34	
.23	
7.00	
6.52	
6.41	
6.32	
6.15	
5.51	
5.21	
4.43	
4.10	
3.21	
3.06	
2.49	
2.10	
1.30	

Vissza	
sz. v.	
7.31	
7.10	
6.53	
6.26	
6.11	
5.55	
5.37	
5.23	
5.22	
5.00	

Tőlünk azonban bőségesen fedhetné a por a gyűjteménnyel együtt akár magát a Történelmi Társulatot annál is inkább, mert a nemes szerénységgel, de eredményesen munkálkodó Társulat nem igyekszik nagy port verni fel a közélet porondján, annál kevésbé iparkodik — port hinteni a világ szemébe. De épen ezért nem árt a tisztelt közvélemény hátát, — a Társulat érdekében — olykor hathatóssabban is kiporolni, amint azt különben maga a Társulat érdemes elnöke is szerfölött ügyesen megtette az ez évi rendes közgyűlés alkalmával tartott s megszívlelésre méltó elnöki megnyitó beszédében, amikor is találóan azt a megjegyzést tette (érts róla közömbös publikum), hogyha a társulat is csengetéssel-bongással, dobbal, harsonával járna — ha tárogató zengené az ülései nyitányát s költői lendületű szinpompa szóné át annak műsorait: bizonyára népesebbek lennének a társulat összejövetelei. Mert hát ez kell a magyarnak. Görögtűz és cintányér mindenkoron nagyobb vonzó erőt képesek kifejteni, mint magának a tudománynak komoly méltósága.

Mostoha sorsban tengődő Történelmi Társulatunk a jövő év tavaszán fogja „hivatalosan“ betölteni eseményekben és világi hiúságokban szegény életének huszonötödik évfordulóját. Már ha véletlenül úgy volna, hogy egyébbel nem is, de ezzel a negyedszázados évfordulóval föltétlenül jogot szerzett magának ez a számottevő kulturális egyesület arra, hogy a művelt nagyközönség érdeklődése végre-valahára kézzelfoghatóbban is feléje tere-

lődjék. Olyasmit egyáltalán nem lenne szabad megengedni a nagy Bácska intelligens társadalmának, hogy a titkári jelentés — mint az épen most is történt — nem a tagok számának szaporodását jelzi, hanem nagy lelki épülésünkre arról kénytelen beszámolni, hogy a tagok száma a lefolyt éven tizzel kevesbedett. Nem előre meggyünk, de hátrafelé. Negyedszázados multja alatt csupán annyira birta vinni a Történelmi Társulatot, hogy ezidő szerint meg kell elégednie 7 tiszteletbeli, 44 alapító, 190 pártoló és 35 működő, összesen tehát 276 taggal. Egy valamire való bácskai sváb „Verein“-nak sokszorosan több tagja van ennél.

Pedig hát — gondoljuk meg — még sem lehet egészen életképtelen egy oly történelmi társulat, melynek régiségtára 3247 darabból, érem- és pénzgyűjteménye 1315 darabból, néprajzi gyűjteménye 844 darabból, szakkönyvtára pedig 671 kötetből áll. Megjegyzendő, hogy itt korántsem a mennyiség az irányadó, mert hát ezek a gyűjtemények minőség tekintetében ha nem versenyezhetnek is éppen — mondjuk — a sümegi Darnay-féle muzeummal, de a vidéki hasonló célu intézmények között mindenesetre a legelső sorban állanak. Nem vagyunk amerikaiak. Nem szeretjük a reklámot és a nagydobot. Közönségünk olybá veszi az egész társulatot — föltétlenül helytelenül — mint például a művelt nagyvilág a — Herculanium romjait. Elvben — már az, aki — tudomást vesz létezéséről, de hát — egyiket se látja. Lessük keresztényi türelemmel azt a bizonyos kedvező légáramlatot avagy hullámozást, amely vég-

tére is szerencsésen ki fogja kaparni az ismeretlenség homályából a Történelmi Társulatot is, meg a Herculanium romjait is.

Hogy példával is végezzem: éppen e sorok írása közben nyerte meg egy sok idővel és pénzzel rendelkező nemes grófunk azt a fogadását, melynek hevében három nap alatt tette meg a debrecen—budapesti utat elegáns négyes fogatán. Ez alatt a három nap alatt megállt a magyar közélet; szívszorogva leste mindenki az eredményt s mikor a gróf megfogya bár, de törve nem, a harmadik nap estéjén kényesen behajtott budapesti palotája kapuján, az ország szíve nagyot dobbant örömeiben.

Az a bizonyos ló-bankett és ez a nagyuri fogadás volt a közelmúlt hetek legimpozánsabb „kulturális“ jelensége nagy Magyarországon . . .

Zsoldos Benő.

Szobrot

II. Rákóczi Ferencnek!

Aki fennkölt lelkének minden gondolatával s nemes szívének minden lüktetésével a hazáért és a szabadságért lángolt;

aki az elbitorolt szent javakért az élet legdrágább kincsét: békét és boldogságot eldobván, harcra szállt;

aki a nemzeti állam régi fényének megújhódásáért odaáldozta királyságot érő birtokait;

aki hazáért és szabadságért vitt dicsőséges küzdelmének igazságát az önkénykínálta kegyelemért meg nem tagadván, életfogytig vállalt számkivetés minden keserűségével pecsételte meg;

annak emléke időtlen időkön át buzgó forrása azon hazaszeretnek, mely a hazáért mindent áldoz, de a hazát el nem alkudja semmiért;

és ékesszavu későbbi főpapra. „Hogy jól írjunk — mondja — szükség jól éreznünk, jól gondolkoznunk s magunkat jól kifejeznünk; mértis az értelmesség eiválasztva az erkölcsi törvényektől mit sem ér. Nincs tudomány, mint az, mely erényre vezet.“

A versekben meglepő, hogy valamennyin nyelvben, formában, sőt tárgyban is a régibb költői iskola, különösen Kistaludi Sándor és Kölesy Ferenc hatása érzik, egyik sem buzdul az új nemzeti irány jelesének Tompának, Petőfinék, Aranyak példáján

Az osztály poétája, ugylátszik, Pertschy Ferenc volt. A füzetbeli verseknek három ötöd része, összesen tizenegy alatt az ő neve olvasható. Rajta kívül csak két növendék szerepel két-két versszettel, a többi négytől már csak egy-egy jutott a füzetbe.

Az ifju Pertschy lantjából változatos érzelmek esendülnek ki. A „Vezérhang“-ban a hazaszeretet:

Azok, kik ifju lelköknek
Zsengejét áldozák
A honoltárra, szívben is
Viselik a hazát.

Az „Égély“-ben a menedéket adó hit:

De én tudok révpártot,
Hol nem érhet veszély,
Hajtsd arra hát hajódat!
É révpárt az égély!

A „Hugom halálá“ ban a testvéri szeretet:

Halvány piros arc, égő szem
Jelenté: ő ara
S a völgegy? — Barátom, ez
A rut halál vala

A „Tetyé“-ben a lelkesedés a természet szépségeiért:

Tájadon szeretnék élni
Tetye, s itt is hunyni el —
Egy kis gunyhót lakásomul,
S tájad bőven tartna el.

Szeretettel fordítgatja az epigrammákat és gnómákat, helyel-közzel elég gördülékenyen és élezzeten, mint pl. ebben a Bürger-féle epigrammában:

Csipked a rágalom és az irigység
nyelve barátom?
Gondold: „Jó a gyümölcs, ha
esipi méhe, darázs“.

Vagy ebben a Schiller-félében:
Oh boldog csecsemő, bölcsöd még
végtelen űr most:
Légy csak férfi, majd szűk
a világ te neked.

Sőt megpróbálkozik e nemben eredeti gondolattal is, még pedig nem minden siker nélkül:

Ó Gyula, lelkedben nem sejtés-e
rejljeni gyöngyöt?

Gondolatid bájlók, versed is
oly gyönyörű.
Hogyha e drága követ gondod lesz
jól kicsiszolni,
Hidd, hogy az egykor majd
szép Baja disze leend.

Ez a Gyula — nem érdektelen tudni — Csupor Gyula, ki idővel tényleg Bács vármegye poétája lett.

E gyöngye szárnypróbálgatások, ugy látszik, nem nyertek folytatást, hogy megerősödhetek volna. Akkoriban alig ha sejthette volna valaki, hogy az ifju papnövendék, ki oly sűrűn látogatta Pieria berkeit s oly mohón szüresölgette Hippokrene mámorító cseppjeit, az életnek nem ideális, hanem nagyon is reális küzdőterén fogja aratni az elismerés virágait.

Mi azonban e gyöngye kísérletekben is feltaláljuk a forrást, melyből a munkás férfunak és a kiérdemelt nyugalomát élvező öreg embernek humanizmusa, tudomány- és művészszeretete táplálkozott.

Adja Isten, hogy ez a forrás még soká, soká ki ne apadjon, de ő maga se torlaszolja el erőszakosan velünk szemben azért az indiszkrécioért, hogy ifjukori ábrándjait ötven év múltán így lelepleztük.

Rác Soma.

annak emléke örökkön éltető kutfeje azon szabadságimádatnak, mely inkább sorvadoz a hontalanság bubánatában, semhogy fényes szolgaságba hajtaná fejét;

annak emlékét maradandó ércben meg kell sokszorozni s juttatni kell belőle minden-hová egyet-egyet, hogy mindenütt élesse s táplálja a haza- és szabadságszeretetet a haza nagy és kicsiny fiainak szívében egyaránt.

Ez a gondolat vezérelte a Bács-Bodrog Megyei Irodalmi Társaságot, midőn első ünnepi ülésén elhatározta, hogy országos mozgalmat indít II. Rákóczi Ferenc emlékének a vármegye székhelyén ércben való megörökítése végett.

Ha valahol, itt van szükség arra, hogy a szabadság nagy hősenek ércemléke hirdesse a büntetlenül meg nem szeghető szent kötelességet: a haza- és szabadságszeretetet, itt, ahol a nagy fejedelem és Vak Bottyán viléz kurucái végig gázoltak a haza ellen támadt hálátlan jövevényeken.

Ez eszme hódító erejébe vetett bizalommal fordulunk a városhoz, a vármegyéhez s az ország közönségéhez, hogy áldozatfiliereivel tegye lehetővé az eszme megvalósítását.

Hazafias kegyelettel kérjük, vegye szívére II. Rákóczi Ferenc emlékének megörökítését és szolgálja hazafias lelkesedéssel a hazafias szent célt.

A törvényhatóságokat, a hatóságokat, a pénztintézeteket, az egyesületeket, a testületeket, a társaságokat, a társaságokat kérjük, adakozzanak e hazafias szent célra.

A hazafias eszmékért lelkesülő honleányokat kérjük, támogassák kegyeltes törekvésünket.

Az ifjuság is lelkesüljön e magasztos eszméért; a hazafias kegyelet édes érzése lesz érte jutalma.

A nyilvános nyugtázást a Zomborban megjelenő lapokban tesszük közzé.

A hazafias adakozás minden fillérjét hálás köszönettel veszi a szoborbizottság.

A begyűlt pénz, postautalványon, a felhívás szövegétől elkülönített számozott gyűjtő-iv lap pedig egyszerű borítékban küldendő be Zomborba, a Zombori Takarékpénztár címére.

A gyűjtő-iv lapok beküldésének határideje 1907. évi december hó 1-ső napja.

Isten áldása legyen a nagy szabadsághős emlékének! Hazafias tisztelettel *Dr. Városov Gyula, kalocsa-bácsi érsek, valóságos belső titkos tanácsos, díszelnök. Fernbach Károly, Bács Bodrog vármegye és Zombor szab. kir. város főispánja, díszelnök. Vojnits István, Bács Bodrog vármegye alispánja, tiszteletbeli elnök. Hauke Imre, Zombor szab. kir. város polgármestere, tiszteletbeli elnök. Fernbach Péter, Zombor szab. kir. város országgyűlési képviselője, tiszteletbeli elnök. Vértesi Károly, a Bács Bodrog Megyei Irodalmi Társaság-, a Rákóczi szoborbizottság elnöke. Rácz Soma, Buday Gerő, szoborbizottsági elnökök. Dr. Pataj Sándor, főtitkár. Prokópy Imre titkár. Trencsény Károly, titkár. Dr. Dömötör Győző, Petényi József, Zsoldos Benő jegyzők. Vujevich Alajos, pénztáros. Dr. Balogh Ernő, Dr. Donoszlovits Vilmos, Dr. Falcione Nándor, Henneberg Sándor, Dr. Kabos Márton, Latinovits Szaniszló, Mayer István, Mérő Ignác, Dr. Radványiné Ruttkay Emma, Rittinger Antal, Steiner Lajos, Szondy Mátyás, Tantner Ottó, Zsulyevics Ernő, szoborbizottsági tagok.*

A szabad tanítás és a közművelődés háza.

Bácsbodrog vármegyét és Zombor szab. kir. várost kiváltképpen érdekli gróf Apponyi Albert közoktatásügyi miniszternek két fontos rendelete, melyek közül az egyiket az iskolán kívül való tanítás érdekében, a másikat a vidéki városokban építendő közművelődési házak (kultur palota) ügyében adott ki. A két rendeletet röviden a következőkben ismertetjük:

A miniszter első rendeletében, amelyet az Országos Közoktatási Tanácshoz intézett, mindenekelőtt utal iskoláink hiányaira, a középiskola és egyetem fogyatékosságára, amely nagy akadály a műveltség terjesztésében. A bajok intézményes orvoslására van szükség s egyben az iskolán kívül való oktatás szervezésére. Később van már az általános szavazati jog és ma még csak 51,4 százalék az irni-olvasni tudók száma. A nép fia ma már a nemzeti élet számottevő tagja, tehát pusztán elemi kiképzésével nem is lehet beérni, hanem alkalmat kell neki adni arra, hogy tizenkét-husz éves koráig tovább tanulhasson. A miniszteri rendelet felsorolja a francia, angol és német, továbbá a dán és svájci államok intézkedését e dologban. Ezekkel szemben hazánk igazán az elmaradottság sajnálatos állapotában van. A miniszter kérdést intéz a közoktatási tanácshoz: 1. Minő intézkedéssel volna biztosítandó, netalán a törvényhozás közbenjöttével is, az egyes közhatalások, községek, városok, megyei bizottságok közreműködése abban a munkában, hogy az iskolázatlan, olvasni és irni nem tudó felnőttek oktatása országos segélyrel is természetesen eszközöltessék? 2. Miként lehetne országos középponti vezetés és gyámoltás létesítésével a tankötelezettség évein túl, főképpen az ifjuság 15—21 éveiben, a népnevelő továbbképzést általánosabbá és hatóságosabbá is tenni s eként egyrészt népünket jobban belevonni a nemzeti közművelődés keretébe, másrészt gazdasági boldogulására is megadni a kívánatos értelmi és erkölcsi képzést? A művelődés nagybrendű kiterjesztése céljából a miniszter szintén egységbe akarja olvasztani az eddigi különváltan működő erőket és e végből javaslatot kér a Közoktatási Tanácstól: 1. Mi módon és milyen eszközökkel lehetne intézményesen, talán középponti vezetés szervezésével is biztosítani hazánkban a tudományosabb és szakszerű képzés iskolán kívül eső tanfolyamait? Különösen pedig miként volna hasznosítható ez irányban a) a főiskoláknak és középfokú tanintézetek (gimnáziumok, reáliskolák, különféle szakiskoláink) tanártestületeink közreműködése? b) továbbá a létező egyes irodalmi társulatok, népszerű tudományos egyesületek munkásságának tervszerűbb rendezése.

A miniszternek itt körvonalozott terve közlőre érinti két virágzó intézményünket: a Szabad Lyceum Egyesületet s a vármegyei Irodalmi Társaságot, iskoláink s egyéb közművelődési intézményeink mellett.

A másik rendeletet Apponyi a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőjéhez intézte a közművelődési házak érdekében, amelyeket megfelelő vidéki városokban minél előbb föl akar építeni. A házat a városok maguk erejéből építik, de a költségek annuitásait a miniszter maga vállalja, sőt ha a költségvetés fődötetét ad rá, tőkekezesítést is ad. Egyelőre kilenc-tíz városban építenék föl ezt a kulturpalotát, amelyben muzeum, képtár, nyilvános könyvtár, fölolvastó terem, előadó, kísérletező

szoba és műterem szolgálja együttesen a kultúra ügyét. A miniszter most a főfelügyelő-ségtől javaslatot kér arra nézve, mely városokban alkalmasak a viszonyok ilyen közművelődési ház építésére.

A miniszternek ez a terve pedig egyenesen sürgős cselekvésre hívja föl a vármegyét, Zombor várost s az egész társadalmat. Meg kell ragadni a kínálkozó alkalmat, hogy eredményre vezessen az u. n. kulturpalota létesítése céljából pár évvel ezelőtt megindult mozgalom, mely kedvezőtlen körülmények miatt elaludt, de meg nem halt. A létesítendő közművelődési ház, melyre némi pénzalap már összegyűlt, magában foglalná összes közművelődési intézményeinket.

Egyelőre csak föl hívjuk a figyelmüket e két nagyfontosságú mozgalomra mindazoknak, akik érdeklődnek a közművelődési törekvések iránt, s akiknek módjuk és erejük is van közreműködni e törekvések megvalósításában.

Lesz alkalmunk ez ügyben bővebben is kifejezni nézetünket.

Nyílt levél

Fejér Gyula apát-plébános urnak

ZOMBORBAN.

Dr. Városov Gyula kalocsa-i érsek zombori fogadtatása abban különbözött a szokásos, hivatalos fogadtatásoktól, — amint azt ünnepi szónokok s hírlapi közlemények egyformán hangoztatták, — hogy nemcsak tisztelet, hanem szeretet is körülfogta az ünnepeket. Ez a meleg vonzalom nem az egyházi működésében ide jött főpap, nem is Zombor diszpolgára iránt nyilvánult általánosan, hanem főképpen a város szülőtte iránt.

Tudvalevő dolog, hogy Városov Gyula Zombor felső városrészében, a Zöldfa-utcában született.

Ha őszinte volt a ragaszkodás a „mi fiunk“ iránt, amiben nem lehet kételkedni, akkor fejezze ki azt a város maradandóan is: nevezze el a Zöldfa-utcat e nagy szülőttek nevével. Ezzel a város elsősorban önmagát tiszteli meg s méltóképpen ad kifejezést tiszteletének és szeretetének az iránt, aki arra igazán érdemes.

Nem akadhat senki sem, aki megütöközött élő ember nevének ily módon való megörökítésén; hiszen épen nálunk találni erre példát a Gromon-utca és Vojnits István-utca elnevezésében.

Tegye magáévá ezt az eszmét az apát-plébános ur s mint a város törvényhatóságának tagja, indítványozza a legközelebbi városi közgyűlésen, hogy Zombor közönsége nevezze el a Zöldfa-utcat Városov Gyula-utcának.

Senki sem kételkedik benne, hogy a közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadja s határozattá emeli.

Zombor, 1907. május 26.

Kiváló tisztelettel
egy zombori polgár.

H i r e k.

Urnajja. A kath. egyháznak nagy ünnepe lesz esütörtökön. Ezen nap az Oltáriszentség ünnepe, amikor is a legméltóságosabb szentséget körmenetileg viszi a pap a világ négy ég tája felé felállított diszes sátrakban elhelyezett ideiglenes oltárhoz.

Adóhivatali kinevezések. A pénzügyminiszter Fekete Géza bajai adótitkárát a módosi adóhivatalhoz ellenőrré és Wolf József zombolyai adóhivatali gyakoronokot a bajai adóhivatalhoz ideiglenes minőségű adótitkárként nevezte ki.

Érettségi vizsgálati biztos.

A közoktatásügyi miniszter a gör. kel. szerb patriarcha egyházi főhatósága alatt álló újvidéki főgimnáziumhoz érettségi vizsgálati biztosul dr. Margalits Ede budapesti egyetemi tanárt nevezte ki.

Urnapija. Folyó hó 30-án urnapkor a karmeliták Szent István templomában 10 órakor tartandó szentmisén a nevesebb egyházi zeneköltők örökbecsű műveiből fognak Marschall Béla karmester, Major József, Staudacher József és Tomesányi Aladár magánrészeket énekelni.

Adomány. A csetneki csipkekészítő tanfolyam 56 tandíjat fizető látogatóitól befolyt 3 koronájával 168 korona, amely összeg a „Bácsbodrog vármegyei Tulipán Szövetség háziipari tanfolyama”-nak adományoztatott. Tandíjmentes volt 26, ezek közül tizen jelentkeztek, akik eladásra fogják készíteni a csetneki csipkét.

Juniális. A bezdáni önkéntes tűzoltóegyesület az olvasóköri dalárda közreműködésével június hó 2-án a Duna-rév erdőben juniálist rendez. Belépő díj személyenként 1 korona. A rendezőség élén Csirszka Konrád és Kuzmann Miklós szorgoskodnak.

Nem kell bejelentő hivatal.

Városunk törvényhatósági bizottsági tagjai nyugodtan alhatják mély álmaikat. A szabadkai vaskalapos kollégái megmutatták, hogy kell a mai modern világban haladni — rákmódjára. — A szabadkai városi tanács ugyanis javaslatot adott be a törvényhatósági bizottsághoz bejelentő hivatal felállítására. A törvényhatósági bizottság nem törődve ezen fontos intézmény létesítésével, egyszerűen nagy többséggel leszavazta. Merje aztán valaki rólunk állítani, hogy hátra vagyunk, mikor városunkban még a bejelentő hivatal eszméje se vetődött fel és ha a tanács javaslatot merne kidolgozni, — bizony — leszavazzuk.

Esküvő. Dr. Hilkené Lajos kulai ügyvéd f. hó 15-én esküdött örök hűséget Kölpényben Harr Samu volt kiskéri jegyző, jelenleg kölpényi földbirtokos leányának, Katicának.

Eleven Ujság. Az irodalmi társaság eleven revueje iránt városszerzte mind nagyobb mértékben nyilvánul az érdeklődés. Mint értesülünk, ezt a pompás nyári mulatságot a Vadászkiért kerthelyiségében fogják megtartani június hóban. A szereplők egytől egyig kipróbált műkedvelőink gárdájából kerülnek ki s a vidámságtól, elmésségtől csillogó műsor valóban kellemes és élvezetes szórakozást fog nyújtani a közönségnek. Bernáték a fővárosból lerándulnak Zomborba és a tárcarovatban elevenednek meg. A törvényszéki csarnokban egy bonyodalmas bírósági jelenet zajlik le tréfás és ötletes fordulatokkal tarkítva. Lesz Práter Loránd imitátor, lesznek kuplézene-számok stb. Az előkészületek serényen folynak. Legközelebb már valószínűleg részletes műsört is közölhetünk.

Rajzkiállítás. A zombori állami főgimnáziumban a növendékek ez évi rajzainak kiállítása június hó 9-én nyílik meg. A kiállítás, mely minőségben — mint halljuk — teljes az eddigiekben, megtekinthető június hó 9-én d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6-ig, valamint június hó 16-án d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6-ig. Fernbach Károly főispán értesülésünk szerint nagyobb összeget ajánlott fel a legkiválóbb rajzoló és festők jutalmazására. Érdekessé teszi tehát a kiállítás megtekintését az a körülmény is, hogy módot nyújt a jutalomdíjra érdemes növendékek rajzainak összehasonlítására is.

Eljegyzés. Kenéz Elemér szegedi kereskedő eljegyezte özv. Balázs Jozsefné leányát Margitát Zomborban.

Baleset. Topolyai tudósítónk írja: Szombaton délelőtt, mielőtt dr. Városy Gyula érsek Topolyára érkezett, a fogadtatására alakult lovasbandérium próbafelvonulást rendezett. Dr. Cziráky Gábor ügyvéd, aki a topolyai és megyebeli társaságoknak közkedvelt tagja — mint a bandériumhoz tartozó lovára akart felúlni, a ló az ügyvéd lábát oly erővel rugta meg, hogy csonttörést szenvedett. A szerencsétlenség széles körben keltett részvétet.

Uj vasut a megyében. Az óbecse—zombori vasut, amely a Tiszát a Dunával vármegyénk területén át köti össze, már július elsejével átadatik a forgalomnak. A befejező munkálatokat Szenttamás és Óbecse között teljes erővel most végzik. A sinek lerakásával már az óbecsei határhoz értek. Így az új vasut a Ferenc-esatorna mentén vármegyénk legdusabb vidékén levő nagy közösgöket köti össze és a tervezett gombosi Duna-, meg az óbecsei Tisza-áthidalással Délmagyarország összekötő vasuti vonalának kiegészítő része lesz.

Büntető főtárgyalás. Magánlakértés büntette miatt elítelt Vranics Koszta elleni bűnügyben június hó 1-én fog tárgyalás tartatni.

Sikarai vendéglő bérbeadása. Zombor szab. kir. város tulajdonát képező sikarai vendéglő 1908. évi január hó 1-étől számítandó 3 évre, 1907. évi június hó 4-én (kedden) délelőtt 11 órakor nyilvános szóbeli árverésen bérbe fog adatni.

Megrágalmazott tolmács. Sztojkovits György szabadkai ügyvéd szerb tolmácsról Kormányos János járásbírósi hivatalszolga azt állította, hogy bunyevác peres feleket arra biztatta a járásbírósi folyosóján, hogy magyarul ne beszéljenek.

A tolmácsnak ez tudomására jutott és Kormányost becsületsértés miatt feljelentette. Kormányos állítását tanukkal bizonyította, mire őt a bíróság fölmentette. Felebbezés folytán a kir. törvényszék szombaton foglalkozott az ügygel és az első bírósági felmentő ítéletet másodfokban azon érdekes indokolással hagyta jóvá, hogy Kormányos állítása nem büntetendő eseklmény. Sztojkovits tanuval bebizonyította, hogy nekik, mint ügyfelének mondotta, hogy ha nem tudnak magyarul, beszéljenek bunyóul, azért van tolmács.

A lelkészek adója. A közigazgatási bíróság legutóbb elvi határozatként kimondotta, hogy lelkészek a javadalmaikhoz tartozó földek haszonélvezetéből huzott jövedelmük után IV. osztályu kereseti adót nem tartoznak fizetni.

Gondnokság. A szabadkai kir. törvényszék Gáli Berta szabadkai lakost elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

Szép kor. A múlt pénteken temették el Labancz Rozát, Óbecse község legöregebb asszonyát, aki kerekszám 100 évet élt.

Magyar és tót munkások harca. Ungár Lajos ómoravica nagybirtokos a gyakran ismétlődő munkássztrájk miatt tót munkásokat szerződtetett. A moravicai és topolyai munkások emiatt bosszút esküdtek tót munkástevéreik ellen. A napokban Muhi András, Mohai János, Réti István, Albert József ómoravicai és Tóth József topolyai munkások meglesték a felvidékieket, kik közül — mint nekünk jelentik — Riznik Nikolt, Czenkov Dezsőt és Kányuka Vazilint úgy elverték, hogy hosszú ideig kénytelenek az ágyat örizni. A térteseket följelentették.

Buskomorságból a halálba. Dévits Ádám 59 éves bajsai lakos e hó 18-án felakasztotta magát. Mire megtalálták, már meg volt halva. Tettét hozzátartozói vallomása szerint buskomorságból eredő pillanatnyi elme-zavarban követte el. Buskomorságát az okozta, hogy rövid idő alatt az egész családja ki halt, egymásután temette el gyermekeit és unokáit.

Kivándorlási ankét. A folyton növekvő kivándorlás és munkáshiány okainak és orvosszereinek megvilágítására a magyar gyáriparosok országos szövetsége Budapesten június 19-én és a következő napokon országos ankétet rendez.

Egy mérges ember. Ungár Ernő bajai lakos ugyanezen nem válogatós az eszközökben, amelyekkel hirtelen kelt haragját lelőhasztja. Hetvei Dávidnéval valami szóváltása volt, miközben felkapott egy vaslapátot s azzal úgy ütötte szájon a védtelen asszonyt, hogy ez beleszédült. A rendőrség az önbírói feljelentette a bíróságnál.

Tolvaj cigányasszonyok. Kolompár Róza szabadkai cigányasszony a leányával bevetődött Nagybaracsára koldulni. Kol-

dulás közben a falu titkait is kipuhatták. Amikor Szücs Péterék családi ügyeit alaposan megismerték, akkor beállítottak a fiatal Szücsékhez, hogy ócska ruhát akarnak venni. Beszélgetés közben aztán elmondotta Rozál, hogy megálmodta, hogy az öreg Szücs Péter sok időre be van zárva és hogy ott rossz a dolga, meg azt is megálmodta, hogy a fiatal Szücsék, férj és feleség, rossz házasságot élnek. Ha ad nekik az öreg és fiatal Szücs Péterné 25—25 koronát, olyan babonát tesz, hogy az öreg Szücs a jövő héten itthon lesz és a fiatal Szücs olyan szerelmes lesz a menyecskejébe, hogy egész nap egyebet se tesz, mint csókolja. Kaptak az asszonyok az ajánlaton és — felét az összegnek lealkudva, fizettek. Mikor a cigányasszonyok távoztak, akkor vették észre, hogy azok közben igen sok ruhaneműt összeloptak. Szaladtak is a csendőrséghez. A csendőrség letartóztatta a két cigányasszonyt és megtette ellenük a bajai bíróságnál a feljelentést.

Csőd. Az újvidéki kir. törvényszék Davidovics Áca csurogi kereskedő ellen a csődöt elrendelte s tömeggondnokul dr. Schwartz Henrik zsabylai ügyvédet nevezte ki.

A jegyes állapota. A száraz közigazgatás is termel humoros csodabogarakat. A miskolci közigazgatási bizottsághoz a napokban a következő sokatmondó kérvény érkezett be:

Tek. közigazgatási bizottság.

Mély alázattal esedezem a tek. közigazgatási bizottság hoz, hogy ez év februárban leadott házassági folamodványomat az alábbi okoknál fogva minél előbb elküldeni sziveskedne.

Mert jegyesem állapota esedekes.

Mezőkövesd, 1907. V. 18.

N. N.

Művészet — Irodalom.**A Magyar Család Aranykönyve**

cimen egy közérdekű és közhasznú munkát bocsát ki az Athenaeum. A háromkötetes munka, mint a címéből is kitűnik, a családi élet körében felmerülő összes tudnivalókat fogja felkarolni. Kiváló íróink egyesültek ezen minden családra nézve szükséges ismeretanyagának megírására, melynél mindvégig a magyar társadalom, még pedig különösen a magyar középosztály szükségleteit tartották szem előtt. A munka három kötetből fog állani: az I. kötet Az egészség, lakás és ruházat címet viseli, a II. kötet a családi nevelést és a családi élet külső vonatkozásait tárgyalja, míg a III. kötet a család gazdasági életének van szentelve. A kiadó-társulat a munkát bőségesen ellátja képanyaggal és öszre mind a három kötetet egyszerre szándékozik a könyvpiacon hozni. A minden tekintetben dicséretre méltó, szép tervezetű munkát előre is melegen ajánljuk közönségünk figyelmébe.

Közgazdaság.**Széna, szalma, takarmány.**

(Fuchs József takarmánynagykereskedő heti jelentése Budapest, V., Nádor-utca 11.) A hetivásáron szénában és szalmában csekély behozatal és jó kereslet volt. Eladott: középminőségű jobb és elsőrendű széna 3.50—4.80, muhar 5.00, alomszalma 1.70, zsupszalma 3.00, szecsa 2.50, kor. per 50 kiló fuvaronként házhoz szállítva. Préselt széna 3.80—4.00, préselt szalma 1.50—1.70 kor. per 50 kiló a józsefvárosi pályaudvaron. Gabonaneműk: zab 8.30, tengeri 6.40, rozs 7.75, árpa 7.35 kor. 50 kilónként.

Szerkesztői üzenet.

E. A verseknek egy kis simitással sorát ejtjük.

HIRDETÉSEK.

TABAKÓ

..a legtökéletesebb hatásu..

moly- és rovarirtó dohánypor.

A kellemetlen szagu 20-3

NAFTALINT

a használatból teljesen kiszorítja, mert

hatása állandó és könnyűsége folytán

sokkal kiadóbb.

1 kg. ára 1 korona.

Kizárólagos raktár:

WEIDINGER S. és ZS. cégnél,
ZOMBOR.

Kitüntetések:

- Arad
- Budapest
- Bécs
- Belgrád
- Lovrin
- Nagybeeskerek
- Nagyvárad
- Pozsony
- Panesova
- Szófia
- Szatmár
- Szabadka
- Temesvár
- Veszprém
- Zenta

Magyar állami nagy aranyérem.

Faj tojások!

Fehér orpington

és

Sárga orpington

fajtiszta angol importált tyukok tojásai kaphatók **állami nagy aranyéremmel** és számos I. és legnagyobb díjjal kitüntetett fajbaromfi gazdaságban

REITTER OSZKAR

főkapitánynál 17-17

NAGYBECSKEREKEN,

darabja 70 fillér.

Őszi szállításra előjegyezhető:

- Nagytestű angol emdeni libák,
- Nagytestű pekingi kacsák,
- Sárga orpingtonok,
- Fehér orpingtonok,
- Fehér mexikói pulykák.

„Hófehérek.”

Ezek Indiából hozatott ga lamb nagyságu apró hófehér kacsok és tyukok, **nyagon kedves játékszere a gyermekeknek.**

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALABAN.

AGRARIA

MAGYAR GÉPFORGALMI R. TÁRS.

Benzinmotorok

Benzincséplők

Malomberendezések stb.

Kérjen minden gazda árjegyzéket

Levélcím:

„AGRARIA” Budapest, Váci-ut 2.

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA műszaki iroda és raktár. **BUDAPEST, V. ker., Váci-körút 26. szám.**

Ez a cég: *-11

közlönyveket és szíjakat

NE HIGGYE EL, HANEM GYŐZDÖK MEG RÓLA, hogy van cég, ahol **hiteletlenül olcsón** (értel: nem a mindégg rováására olcsón) vásárolhat és zárolhat: **első minőségű, selyemsziliaszövetet, keveretlen tiszta gépkendő olajat, henger- és motorolajat, „Uzó” kocsikenő-est, surlóásmenlítő tömítő anyagokat, szerelvényeket, malomszerszámokat, eszközöket vasrészeket, modern**

A magyar királyi államvasutak nyári menetrendje.

ÉRVÉNYES 1907. ÉVI MÁJUS HÓ 1-ÉTŐL.

Oda Budapest—Zimony—Belgrád. Vissza

gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	iv. sz. sz.	gyorsv.
7.00	7.15		1.55	3.20	10.10	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	5.50	10 15	1.00	6.55
10.15	12.37		6.15	6.36	3.54	érk.	SZABADKA	ind.	11.50	5.05	9.51	10.05
10.30	1.27	4.15		6.48	5.30	ind.	SZABADKA	érk.	10.21	7.23	9.39	1.26
11.05	1.56	4.43		7.10	6.02		Csantaver		9.52	6.53		12.58
11.28	2.22	5.09		7.25	6.27		Bács-Topolya		9.29	6.31	9.07	12.33
11.37	2.47	5.36		7.42	7.05		Hegyes-Feketehegy		8.58	6.02		12.04
11.51	3.07	5.55		7.55	7.27		Verbász		8.36	5.37	8.39	11.45
12.03	3.27	6.17			7.46		O-Kér		8.09	5.13		11.19
12.20	4.03	6.55		8.37	8.13		Kiszács		7.46	4.54		11.03
					8.34	érk.	UJVIDÉK	ind.	7.22	4.30	7.56	10.42

Oda Szeged-Rókus—Szabadka—Dálya Vissza

szem. v.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	tszsz.	sz. v.	sz. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	sz. v.
3.05	7.48	11.30	3.10		4.55	6.30	8.15	ind.	SZEGED-ROK.	érk.	7.06	10.48	2.52
3.22	8.04	11.46	3.29		5.11	6.57	8.33		Röszke		6.51	10.33	2.38
3.36	8.18	12.00	3.44		5.26	7.28	8.49		HORGOS		6.38	10.21	2.25
3.50	8.31	12.13	3.58		5.39	7.51	9.04		Királyhalom		6.25	10.09	2.11
4.05	8.44	12.28	4.14		5.52	8.12	9.25		Palice		6.13	9.55	1.58
4.17	8.55	12.40	4.27		6.03	8.31	9.38	érk.	SZABADKA	ind.	6.00	9.44	1.47
5.00	10.25	2.02		6.50	7.00			ind.	SZABADKA	érk.	6.46	9.16	1.00
5.25	10.50	2.26		7.19	7.90				Tavankut		6.13		5.58
5.45	11.13	2.46		7.41	7.56				Bajmok		5.49	8.45	5.34
6.16	11.45	3.17		7.53	8.32				Nemes-Militics		5.02	8.19	5.17
6.30	11.59	3.31		8.13	8.50			érk.	ZOMBOR	ind.	4.40	8.07	4.41
7.19	12.26	4.00		8.23					Prigl-Szent-Iván			7.45	4.25
7.34	12.39	4.13		8.33					Szonta			7.33	4.00
7.46	12.50	4.24		8.35				érk.	GOMBOS	ind.		7.21	3.46
9.18		5.25		9.35				ind.	ERDŐD	érk.		6.13	3.34
9.30		5.37		9.45				érk.	DÁLYA	ind.		6.02	9.05

Oda Kiskun-Halasz—Bácsalmás—Rigyica Vissza

v. v.	v. v.	v. v.	ind.	v. v.	v. v.	v. v.
3.50	11.50	6.00	ind.	KIS-KUN-HALASZ	érk.	5.44
4.03	12.03	6.13		Kopolya		5.32
4.20	12.20	6.29		Fehértó		5.16
4.37	12.36	6.45		Terézhalom		5.00
4.58	1.08	7.03		Jankovác		4.48
5.25	1.42	7.23		Mélykut		4.20
5.48	2.05	7.44		Rudics		4.00
5.56	2.13	7.52	érk.	BÁCSALMÁS	(ind.)	3.51
6.16	2.49	8.14	ind.	Madarász puszta	(ér.)	3.41
6.36	3.09	8.29		Bácsmadaras		3.26
6.49	3.27	8.37		Sanae puszta		3.18
6.57	3.35	8.44		Katymár		3.11
7.17	4.00	8.53		Legyen puszta		3.00
7.29	4.12	9.03	érk.	RIGYICA	ind.	2.49
7.45	4.28	9.16				2.35

Oda Szeged-Rókus—Zenta Vissza

sz. v.	v. v.	ind.	v. v.	sz. v.
4.20	1.35	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.
4.40	1.50		Röszke	érk.
4.57	2.17	érk.	HORGOS	ind.
4.58	2.35	ind.	HORGOS	érk.
5.16	2.58		Bács-Martonos	érk.
5.42	3.24		O-Kanizsa	
6.04	3.55		Adorján	
6.29	4.20	érk.	ZENTA	ind.

Oda Ujvidék—Vaskapu—Titel Vissza

sz. v.	v. v.	ind.	v. v.	sz. v.
6.37	5.10	ind.	UJVIDÉK	érk.
7.00	5.37	érk.	VASKAPU	ind.
7.05	5.38	ind.	VASKAPU	érk.
7.31	6.07		Káty	
7.42	6.19		Tizsakalmánfalva	
7.57	6.39		Kovil-Szent-Iván	
8.11	6.58		Vilova—Gardinovee	
8.24	7.16		Lok	
8.37	7.30	érk.	TITEL	ind.

Oda Hegyes-Feketehegy—Palánka Vissza

v. v.	v. v.	v. v.	ind.	v. v.	v. v.	v. v.
6.59	3.03	7.47	ind.	HEGYES-FEKETEHEGY	érk.	5.41
7.21	3.27	8.07		Telecska		5.21
7.42	3.52	8.36		Kula		5.10
7.53	4.04	8.46		Béla-puszta		4.45
8.06	4.34	9.04		Torzsa		4.33
8.32	5.04	9.28		Deszpot-Szt-Iván—Pivnica		4.16
8.49	5.28	9.44		Szilbás		3.51
9.21	6.14	10.04		GAJDOBRA		3.40
9.53	6.50	10.35	érk.	PALÁNKA	ind.	3.00

Oda Szabadka—Baja Vissza

sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
4.50	10.35	1.42	7.05	ind.	SZABADKA	érk.
5.25	11.10	2.17	7.38		Csikéria	
6.03	11.46	2.54	8.09		Bács-Almás	
6.09	11.51	3.00	8.14		Almás	
6.33	12.15	3.26	8.42		Bikity-Borsód	
7.07	12.48	4.00	9.16	érk.	BAJA	ind.

Oda Baja—Ujvidék Vissza

v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.
4.00	7.22	1.15	ind.	BAJA	érk.	8.53
4.11	7.32	1.25		Baja-szállásváros		8.46
4.25	7.45	1.38		Vaskut		8.31
4.51	8.10	2.01		Gara		8.10
5.09	8.26	2.16		Rigyica		7.55
5.37	8.54	2.39		Sztanisics		7.38
5.56	9.12	2.56		Gákova		7.14
6.15	9.31	3.14		Nenadies		6.55
6.25	9.41	3.23	érk.	ZOMBOR (étk.)	(ind.)	6.45
6.51	6.51	3.46	ind.	Zombor-vásártér	(ér.)	6.10
7.07	7.07	4.02		Fernbach-szállás		6.03
7.16	7.16	4.11		Zsárkóvác		5.54
7.30	7.30	4.25		O-Szapár		5.46
7.49	7.49	4.44		Bresztovác		5.32
8.10	8.10	5.06		Hódságh		5.16
8.35	8.35	5.31		Parabuty		4.48
8.49	8.49	5.45		Paraga		4.29
9.16	9.16	6.03	ind.	GAJDOBRA	érk.	4.08
9.30	9.30	6.17		Bulkesz		3.12
9.45	9.45	6.30		Petrovác-Glozsán		3.01
10.10	10.10	6.55		Futtak		2.32
10.31	10.31	7.17	érk.	UJVIDÉK	ind.	2.07

Oda Ó-Becse—Ujvidék Vissza

sz. v.	v. v.	sz. v.	ind.	v. v.	sz. v.	v. v.
4.50	9.45	4.20	ind.	O-BECSE	érk.	6.56
5.12	10.11	4.42		Bács-Földvár		6.35
5.34	10.31	5.02		Csurogh		6.19
5.54	11.02	5.22		Zsablya		5.55
6.09	11.18	5.39		Gospodince		5.29
6.32	11.45	6.02		Temerin		5.13
6.41	11.54	6.11		Járek		4.57
6.54	12.09	6.24	érk.	VASKAPU	ind.	4.43
7.01	12.13	6.25	ind.	VASKAPU	érk.	4.42
7.25	12.40	6.49	érk.	UJVIDÉK	ind.	4.17

Oda Szabadka—Ó-Becse Vissza

v. v.	sz. v.	ind.	v. v.	sz. v.
4.40	1.32	ind.	SZABADKA	érk.
5.08	2.00		Békova	
6.19	3.21	érk.	ZENTA	ind.
7.47	5.27		Ada	
8.10	5.42		Mohol	
8.30	6.02		Bács-Petrovosczelló	
8.56	6.28	érk.	OBECSE	ind.

Oda Zombor—Ó-Becse Vissza

v. v.	sz. v.	ind.	v. v.	sz. v.
8.30	4.35	ind.	Zombor	érk.
8.47	4.50		Bikárszállás	
9.08	5.08		Csonoplya	
9.27	5.23		Kerény	
10.00	5.51		Ujszivác	
10.27	6.08		Ószivác	
11.01	6.28		Cservenka	
11.37	6.51		Kula	
12.23	7.28		Verbász	
12.34	7.38		Óverbász	
1.29	8.14		Bácszenttamás	
1.43	8.26	érk.	Turja	ind.

JEGYZET. Az esti 8 órától reggel 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő órászámai kövér betűvel vannak nyomtatva. A menetrend baloldali számai felülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felülre olvasandók.
Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomtatásos vállalkozás.